

“La deformació professional no m’ha fet perdre la capacitat per mirar-me un edifici des d’una perspectiva simplement estètica. M’apassiona la meua feina i quan vaig pel carrer sóc sensible al bombardeig constant d’estímuls en forma d’edificis: que m’atrauen o em desagraden per qualsevol motiu. En aquest sentit, sí que penso que l’amor per la meua feina pot arribar a ser una malaltia”.

Parlem amb Miquel Àngel Sala, un fill de la localitat lleidatana de Juneda, a les Garrigues, que ha dedicat disset dels seus trenta-cinc anys a l’estudi i la pràctica de l’arquitectura, un home que compagina el càrrec d’arquitecte municipal al seu poble amb el càlcul d’estructures per al despatx barceloní Robert Brufau i Associats, un arquitecte vocacional que no renuncia al somni de fer edificis singulars amb una clara marca d’autoria. De moment, però, el nostre protagonista aplica els seus coneixements tècnics i la seva experiència a integrar-se en una tasca especialitzada.

“Vaig entendre només llicenciar-me, l’estiu del 1992, que la imatge de l’arquitecte-projectista que treballa com a geni solitari, amb el seu plexe i els seus plànols a les tantes de la nit, era un ideal romàntic del tot caduc. Això, tanmateix, no vol dir que menyspreï la part artística i humanística de l’arquitectura, és només que miro d’adaptar-me al meu temps; treballo com a especialista en una empresa que aplega cinquanta persones i em sento còmode”, assegura en Miquel Àngel.

La clau per adaptar-se sense traumes a aquesta cultura laboral de grans despatxos d’estil anglosaxó és tenir present **“que tot i que ens dediquem a tasques sectorials som professionals amb una perspectiva àmplia, tenim al cap el projecte com a conjunt i ens integrem en una tasca col·lectiva aportant allò que millor sabem fer”.** Amb aquesta forma de treballar, col·lectiva, segmentada i integradora alhora, no hi ha gaire espai per a corporativismes estèrils: **“No es tracta d’anar demanant títols i barallar-nos per on acabem i on comencen les competències de cadascú; no li donem excessiva importància, a la seva delimitació. El fonamental és que tots, aparelladors, enginyers, arquitectes o delineants, ens esforcem per estar a una longitud d’ona semblant i que això es percebi en la coherència dels projectes”.**

La seva feina de cada dia consisteix, segons explica, a **“fer tècnica-ment viables les idees d’altres”**, i afegeix que com a assessor i especialista en càlcul d’estructures al despatx on col·labora, ha participat en obres tan representatives com l’hotel de les Arts, el pavelló poliesportiu de Badalona, el velòdrom d’Horta, alguns dels edificis de la nova universitat Pompeu Fabra o la rehabilitació de l’hospital de Sant Pau. I un altre dels projectes significatius que en Miquel Àngel, al costat de Robert Brufau, ha signat és el camp de la Unió Esportiva Lleida, ben resolt tot i que tenien un pressupost tan limitat que van haver d’aixecar gairebé només l’estructura.

Els arquitectes de la seva generació, per la seva part, ja no es consideren creadors solitaris, estan més que acostumats al continu intercanvi d’idees i a coordinar-se per realitzar projectes comuns: **“Et**

ve donat una mica pels costums adquirits quan érem estudiants; era molt habitual llogar pisos petits entre quatre o cinc alumnes per convertir-los en estudis i com que la carrera és molt dura i tots hi passàvem molts dies i moltes nits estudiant i treballant els diferents projectes, hi havia molta convivència. Quan s’apropava el termini de lliurament de treballs podies comptar amb l’ajuda dels teus companys, però és clar que tu, al teu torn, havies d’ajudar-los a ells, quan tocava, i aquella tendència a formar petits grups basats en afinitats personals i humanes l’hem conservat, un cop acabada la carrera”.

Als últims anys, el nostre interlocutor ha compaginat aquesta dedicació a l’arquitectura liberal amb la tramitació de llicències a l’Ajuntament de Juneda: **“Jo m’ho prenc com un servei al meu poble, perquè evidentment el càrrec d’arquitecte municipal a una vila de tres mil habitants no dóna per viure. És més aviat com formar part d’una ONG, d’una organització no governamental”.** En definitiva, que no es tracta de responsabilitzar-se de la concessió de grans obres públiques o de marcar ambicioses directrius urbanístiques, sinó d’introduir una certa racionalitat i unificar criteris.

“Alguns arquitectes poden sentir-se molestos amb tu, perquè part de la teua funció és tallar-los les ales, fer-los mirar una mica més enllà i recordar-los que entre tots hem de fer ciutat”, admet. Un concepte potser complicat de definir a nivell teòric, però prou clar a la pràctica diària: **“Jo sempre dic que una ciutat formada per edificis singulars, l’un al costat de l’altre, no seria ni habitable ni tan sols gaire atractiva, des d’un punt de vista estètic. L’arquitecte municipal ha de trobar aquest punt d’equilibri entre la legítima aspiració dels arquitectes de fer una obra pròpia i les necessitats urbanístiques del municipi”.**

Des de la seva perspectiva, doncs, les administracions locals catalanes han estat prou capaces de fer ciutat als últims deu o quinze anys: **“Barcelona és un cas modèlic, m’agrada molt la seva actual imatge, tant els seus edificis singulars com el gruix de la seva arquitectura del dia a dia”.** En Miquel Àngel, no obstant això, comprèn que part de les obres més característiques de la ciutat olímpica s’han fet **“una mica a corre-cuita, i potser per això algunes no estan del tot ben resoltes des d’un punt de vista tècnic, però filosòficament i urbanística semblen un gran encert”.**

El nostre entrevistat, en qualsevol cas, destaca l’obra de l’inquiet Enric Miralles, **“tot i no identificar-me del tot amb les seves idees, m’encanten feines seves com el cementiri d’Igualada o l’Escola de Natura de Morella”,** l’Esteve Bonell i en Manel Ruisánchez. Fins i tot aprecia part de l’obra d’arquitectes no gaire propers a la seva sensibilitat i formació, com en Richard Meier, **“que exporta arreu una arquitectura blanca”,** o el controvertit Ricard Bofill, de qui tot i no coincidir amb **“el seu historicisme acrític i un pèl oportunista”,** valora **“l’originalitat i la filosofia del Walden 7 de Sant Just, un edifici pensat per fomentar la comunicació entre els seus ocupants amb l’atractiu sistema de cèl·lules interconnectables tant horitzontalment com verticalment”.**

“M’apassiona la meva feina i quan vaig pel carrer sóc sensible al bombardeig d’estímuls en forma d’edificis que m’atrauen o em desagraden. En aquest sentit l’amor per la meva feina pot arribar a ser una malaltia”

Miquel Àngel Sala - Juneda (Garrigues)